

Sygn. akt I ACa 1127/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wincenty Ślawski

Sędziowie: SA Anna Miastkowska

del. SO Marta Witoszyńska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **K. F.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Działdowie, Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie i Zakładowi Karnemu w D.**

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 21 kwietnia 2016 r. sygn. akt I C 1453/15

1. oddala apelację;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;
3. przyznaje i nakazuje wypłacić adwokatowi M. S. ze Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Łodzi kwotę 8.856 (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 1127/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie z powództwa K. F. przeciwko Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu w Działdowie, Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie, Zakładowi Karnemu w D. o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. oddalił powództwa w całości;
2. nie obciążył powoda kosztami procesu.

Sąd Okręgowy oparł powyższy wyrok na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 03.03.2004r. wobec powoda K. F. wprowadzono do wykonania karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 16.09.2002r. w sprawie sygn. II K 702/01; określając początek

kary na dzień 16.02.2005r. oraz jej koniec na 16.02.2007r.; wskazując, iż zmiana początku kary wynika z wpływu wyroku łącznego w sprawie sygn. II K 388/03. W dniu 23.09.2004r. wobec powoda wprowadzono do wykonania karę 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 07.05.2004r. w sprawie sygn. II K 393/03; określając początek kary na dzień 25.09.2012r. oraz jej koniec na 25.07.2013r.. Sąd Rejonowy w Ciechanowie w dniu 29.09.2004r. wydał w sprawie sygn. II K 255/04 wyrok łączny obejmujący skazania w sprawach sygn. II K 184/00 Sądu Rejonowego w Ciechanowie i sygn. II K 702/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 69/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 393/03 Sądu Rejonowego w Ciechanowie; orzekający karę łączną 3 roku i 6 miesięcy pozbawienia; na poczet tej kary zaliczając okres odbytej kary od dnia 16.02.2004r. do dnia 29.09.2004r.. Sąd Rejonowy w Ciechanowie w dniu 20.05.2005r. wydał w sprawie sygn. II K 389/04 wyrok łączny obejmujący skazania w sprawach sygn. II K 438/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 234/00 Sądu Rejonowego w Myszkowie, sygn. II K 292/01 Sądu Rejonowego w Nowym Targu, sygn. II K 427/01 Sądu Rejonowego w Mławie, sygn. II K 324/02 Sądu Rejonowego w Mławie - objęte wyrokami łącznymi oraz sygn. II K 184/00 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 702/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 69/01 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, sygn. II K 393/03 Sądu Rejonowego w Ciechanowie - objęte wyrokiem łącznym w sprawie sygn. II K 255/04 i orzekł:

1) rozwiązanie wyroków łącznych w sprawach sygn. II K 308/03, i II K 25/04 oraz kary łączne orzeczone wyrokami w sprawach II K 438/01, II K 69/01, II K 427/01;

2) połączenie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami w sprawach II K 438/01, II K 234/00, II K 292/01, II K 427/01, II K 324/02, II K 184/00, II K 69/01 i wymierzenie kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3) połączenie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami w sprawach II K 702/01 i II K 393/03 i wymierzenie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności. Na poczet kary z pkt. 2 zaliczono powodowi okres pozbawienia wolności od dnia 30.05.2001r. od dnia 18.12.2001r. i od dnia 30.05.2002r. do dnia 07.06.2002r..

W dniu 07.07.2005r. wobec powoda wprowadzono do wykonania karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. w pkt. 2) w sprawie sygn. II K 389/04; określając początek kary na dzień 13.12.2005r. oraz jej koniec na dzień 22.08.2008r. Na poczet tej kary zaliczono powodowi okresy od: 30.05.2001r. do 18.12.2001r., od 30.05.2002r. do 07.06.2002r., od 06.08.2002r. do 22.01.2004r., od 16.02.2004r. do 13.12.2004r..

W dniu 07.07.2005r. wobec powoda wprowadzono do wykonania karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. w pkt. 3) w sprawie sygn. II K 389/04; określając początek kary na dzień 22.08.2008r. oraz jej koniec na dzień 28.08.2010r.. W dniu 5.12.2007r. powód odbywając karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności wystąpił do Sądu Rejonowego w Ciechanowie o wydanie wyroku łącznego w sprawach II K 544/00 Sądu Rejonowego w Mławie i II K 389/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie. Sąd Rejonowy w Ciechanowie wniosek ten przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Działdowie.

Przed rozpoznaniem wniosku powoda o wydanie wyroku łącznego, postanowieniem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 16.07.2008r. w sprawie sygn. II Wz 833/08 udzielono powodowi warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kar pozbawienia wolności orzeczonych w wymiarze:

a) 1 roku pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 544/00 Sądu Rejonowego w M.;

b) 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 389/04 Sądu

- Rejonowego w C.;

c) 2 lat pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 389/04 Sądu Rejonowego w C. (pismo k. 17, postanowienie k. 19, 51).

O tej decyzji nie miał wiedzy Sąd Rejonowy w Działdowie, dlatego rozpoznał wniosek powoda i w dniu 17 listopada 2008r. w wyroku łącznym orzekł wobec powoda K. F. skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Mławie z dnia 14.12.2000r. sygn. akt II K 544/00 na karę 1 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 5 lat próby oraz grzywnę 50 stawek po
IOżl z zarządzone do wykonania karę pozbawienia wolności postanowieniem Sądu Rejonowego w M. w dniu 5.11.2004r. oraz wykonano karę grzywny 50 stawek jako zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 25 dni i odbytą w okresie 22.01.2004r. do 16.02.2004r.;

2. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. sygn. akt II K 389/04 na karę łączną opisaną w pkt. 2 wyroku 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę łączną opisaną w pkt. 3 wyroku 2 lat pozbawienia wolności;

połączenie dwu pierwszych kar w jedną karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na poczet tej kary zaliczono powodowi okres odbytej kary w sprawie sygn. II K 544/00 Sądu Rejonowego w Mławie w okresie od 13.12.2004r. do 13.12.2005r.. Natomiast, co do kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie sygn. II K 389 Sąd orzekł, iż podlega ona odrębnemu wykonaniu. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 2 grudnia 2008r. Zarządzenie stwierdzające ten fakt zostało wydane w dniu 2 stycznia 2009r.. Sędzia tego sądu wydając to zarządzenie uznał, że wyrok ten jest wykonany i zarządził zakreślenie tej sprawy w wykazie Wp.

W dniu 19.12.2008r. Sąd Rejonowy w Działdowie uzyskał informację o warunkowym przedterminowym zwolnieniu powoda.

W konsekwencji zarządzenia z dnia 2 stycznia 2009r. wyrok łączny z dnia 17.11.2008r. nie został skierowany do wykonania do 2014r., a wykonywaniu podlegały w dalszym ciągu wyroki Sądu Rejonowego w Mławie sygn. II K 544/00 (1 roku pozbawienia wolności) i Sądu Rejonowego w Ciechanowie sygn. II K 389/04 (5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności). Tym samym nie przesłano odpisu wyroku wraz z datą jego uprawomocnienia się Dyrektorowi Zakładu Karnego (art. 9 § 1 kkw i art. 11 § 1 kkw). Odpis wyroku łącznego został jedynie przesłany skazanemu do wiadomości.

Postanowieniem z dnia 29.04.2010r. Sąd Okręgowy w Płocku III Wydział Penitencjarny w sprawie sygn. III Kow 353/10 odwołał warunkowe przedterminowe zwolnienie udzielone powodowi postanowieniem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 16.07.2008r. w sprawie sygn. II Wz 833/08. Zarządził wykonanie reszty nieodbytych kar:

a) 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 14.12.2000r., sygn. akt II K 544/00;

b) 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 20.05.2005r., sygn. akt II K 389/04;

c) 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 20.05.2005r., sygn. akt IIK 389/04 (k./18).

Postanowienie to Sąd wydał nie mając wiedzy o tym, że wcześniej został wydany wyrok łączny przez Sąd Rejonowy w Działdowie z dnia 17.11.2008r. Zatem z chwilą uprawomocnienia się tego wyroku łącznego warunkowe zwolnienie przestało obejmować karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie sygn. II K 386/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie i karę 1 roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Mławie w sprawie sygn. II K 544/00. Obejmowało tylko karę 2 lat pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 389/04

Sądu Rejonowego w Ciechanowie. Zatem odwołanie warunkowego zwolnienia powinno też objąć tylko karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie sygn. II K 389/04 wyrokiem z dnia 20.05.2005r. Dlatego, na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku z 14.09.2010r. sygn. III Kow 353/10 zmieniono postanowienie tegoż Sądu z dnia 29.04.2010r. w ten sposób, iż w pkt. 2 postanowienia z dnia 20.04.2010r. zarządzono wykonanie reszty jedynie kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. sygn. akt II K 389/04 (kara ta nie została bowiem objęta wyrokiem łącznym w sprawie sygn. II K 178/08 Sądu Rejonowego w Działdowie). Karę tą powód odbył w okresie od dnia 27 lipca 2012r. do dnia 27 lipca 2014r..

Sąd Rejonowy w Działdowie pismem z dnia 25 lutego 2013r. poinformował powoda m.in., iż wydanie wyroku łącznego z dnia 17 listopada 2008r. nastąpiło z powodu niewiedzy o tym, że w dniu 16.07.2008r. został on warunkowo przedterminowo zwolniony po odbyciu kar w sprawach sygn. II K 544/00 Sądu Rejonowego w Mławie - 1 roku pozbawienia wolności i sygn. II K 389/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz w sprawie sygn. II K 389/04, w której miał on odbyć karę 2 lat pozbawienia wolności, wyjaśniając, iż informacja ta dotarła do Sądu Rejonowego w Działdowie w dniu 19.12.2008r. (k. 17). Dlatego wykonywanie wyroku łącznego stało się bezprzedmiotowe, jak i bezprzedmiotowy stał się wyrok łączny wydany w dniu 17.11.2008r. i tym samym nie był kierowany do wykonania (pismo k.17). Przyjmując taką argumentację Sąd Rejonowy w Mławie X Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z/s w D. postanowieniem z dnia 27.03.2013r. w sprawie sygn. II K 178/08 (X Ko 31/13) nie uwzględnił wniosku powoda o zaliczenie okresów odbytych kar pozbawienia wolności na poczet kary pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 178/08 (postanowienie k. 103-103v). Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 15.05.2013r. w sprawie sygn. V Kz 136/13. Przy czym, w uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, iż brak jest okresu podlegającego zaliczeniu na poczet kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. 3 wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. Natomiast na realny czas odbywania tej kary może rzutować ewentualna zmiana kolejności kar pozbawienia wolności, realnie odbytych i podlegających jeszcze wykonaniu.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 29 stycznia 2014r. (sygn. akt V S 24/13) stwierdzono przewlekłość postępowania w sprawie sygn. II K 178/08 prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Działdowie od dnia 2 stycznia 2009r. do dnia 25 stycznia 2014r. Nadto, z tego tytułu zasądzono na rzecz powoda od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Mławie sumę pieniężną w wysokości S.OO0zł. Zalecono Sądowi Rejonowemu w Mławie X Zamiejskowemu Wydziałowi Karnemu z/s w D. natychmiastowe skierowanie do wykonania wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 17.11.2008r. w sprawie sygn. II K 178/08 i przesłanie wyroku wraz z datą jego uprawomocnienia się do Dyrektora Zakładu Karnego w D. (postanowienie k.20-21v). Jednocześnie Sąd Okręgowy w Płocku w uzasadnieniu stwierdził, iż na ograniczenie wysokości przyznanej kwoty miał wpływ fakt nieponiesienia przez powoda żadnej realnej szkody związanej z przewlekłością, bowiem zmieniono postanowienie o odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia i w konsekwencji zarządzono jedynie wykonanie reszty kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20 maja 2005r. sygn. II K 389/04. Nie odwołano zatem warunkowego zwolnienia z kar objętych wyrokiem łącznym w sprawie sygn. II K 178/08 i reszty tych kar powód nie odbywał. Dopiero w dniu 14.02.2014r. wydano zarządzenie wykonania wyroku łącznego w sprawie sygn. II K 178/08 (k.105, 106). W konsekwencji Sąd Rejonowy w Mławie X Zamiejskowy Wydział Karny z/s w D. postanowieniem z dnia 19.02.2014r. w sprawie sygn. II K 178/08 (X Ko 309/14) zaliczył powodowi, na poczet kary łącznej Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 17.11.2008r. sygn. II K 178/08 w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, okresy rzeczywistego pozbawienia wolności: - od 30.05.2001r. do 18.12.2001r.; od 30.05.2002r. do 07.06.2002r., od 26.08.2002r. do 22.01.2004r., od 16.02.2004r. do 13.12.2004r., od 13.12.2005r. do 25.08.2007r.. Rozpoznając zażalenie powoda Sąd Okręgowy w Płocku w postanowieniu z dnia 2 kwietnia 2014r. w sprawie sygn. V Kz 83/14 stwierdził, iż na skutek braku niezwłocznego wdrożenia do wykonania wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 17.11.2008r. w sprawie sygn. II K 178/08, wyroku w pełni absorbującego karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego w sprawie II K 544/00 Sądu Rejonowego w M., skazany realnie odbył w zasadzie karę i ze sprawy jednostkowej i z wyroku łącznego. W tej sytuacji, aktualnie dokonane postanowieniem z dnia 19.02.2014r.

zaliczenie okresów rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przekracza wymiar tejże kary łącznej. Powinno się wszcząć postępowanie wykonawcze, mogące tą sytuację naprawić.

Przewodniczący Sądu Rejonowego w Mławie X Zamiejscowego Wydziału Karnego z/s w D. pismem z dnia 04.03.2014r. poinformował powoda, iż w sprawie sygn. II K 178/08, II K 389/04 i II K 544/00 odbył on więcej kary pozbawienia wolności niż orzeczono to w wyroku sygn. II K 178/08. Nadto, aby okres ten zaliczyć na obecnie odbywaną karę 2 lat pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 389/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie należy zwrócić się do Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w O. o zmianę kolejności odbywanej kary, gdyż jest on właściwy ze względu na odbywaną karę; co może rozwiązać zaistniałe problemu.

Zarządzeniem Sędziego Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 07.03.2014r. nie uwzględniono wniosku powoda w przedmiocie zmiany kolejności kar pozbawienia wolności. W uzasadnieniu wskazano, iż nie ulega najmniejszym wątpliwościom, iż powód w sprawie sygn. II K 178/08 Sądu Rejonowego w Działdowie odbył karę w rozmiarze przekraczającym jej wymiar. Nie mniej jednak ewentualna zmiana kolejności wykonywania kar nie zmieni sytuacji prawnej powoda, bowiem okresy podlegające zaliczeniu na poczet orzeczonej kary 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikają wprost z postanowienia Sądu Rejonowego w Mławie X Zamiejscowego Wydziału Karnego z/s w D. z dnia 19.02.2014r. Nie zachodzą też okoliczności z art. 417 k.p.k. Skazany bowiem odbywa tylko karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie sygn. II K 389/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, a karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 178/08 Sądu Rejonowego w Działdowie odbył i jej koniec przypadł na dzień 18.07.2008r..

Na wniosek Zakładu Karnego w D. z dnia 17.02.2014r. Sąd Rejonowy w Mławie X Zamiejscowy Wydział Karny z/s w D. postanowieniem z dnia 18.04.2014r. w sprawie sygn. II K 178/08 zaliczył powodowi, na poczet kary łącznej Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 17.11.2008r. sygn. II K 178/08 w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, okresy rzeczywistego pozbawienia wolności: od 13.12.2004r. do 13.12.2005r.;

- od 30.05.2001r. do 18.12.2001r.; od 30.05.2002r. do 07.06.2002r., od 26.08.2002r. do 22.01.2004r., od 16.02.2004r. do 13.12.2004r., od 13.12.2005r. do 25.08.2007r.. W uzasadnieniu wskazano, iż takie zaliczenie spowoduje, że suma zaliczeń będzie równa wymiarowi kary. Pozostałe zaś okresy będą mogły być zaliczone na poczet kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie sygn. II K 389/04. Postanowieniem z dnia 22.04.2014r. uzupełniono wskazane postanowienie poprzez uchylenie postanowienia z dnia 19.02.2014r. w sprawie sygn. II K 178/08 dotyczące zaliczeń okresów pozbawienia wolności na rzecz kary pozbawienia wolności (postanowienie k.49-50, 89). Zaliczeniu nie podlegał okres od dnia 25.08.2007r. do dnia 18.07.2008r., w którym powód odbył karę pozbawienia wolności, gdyż przekraczałoby to wymiar kary 5 lat i 6 miesięcy. Postanowienie to, w zakresie dokonanych zaliczeń, zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 04.06.2014r. w sprawie sygn. V Kz 164/14. Przy czym, w uzasadnieniu wskazano m.in., iż Sąd Rejonowy zaliczył skazanemu okresy kary pozbawienia wolności, jaki składały się na orzeczoną karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 178/08 Sądu Rejonowego w Działdowie. Nie było żadnych podstaw, aby zaliczyć powodowi na poczet tej kary łącznej nadto okresu kary pozbawienia wolności, jaką odbył ponad orzeczoną karę (chodzi o czas od 25.08.2007r. do dnia 18.07.2008r.). W momencie wydania wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy w Działdowie w dniu 17.11. (...) w sprawie sygn. II K 178/08 i wymierzenia skazanemu kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującej jego skazania w sprawie sygn. II K 544/00 Sądu Rejonowego w Mławie (1 roku pozbawienia wolności) i sygn. II K 389/04 Sądu Rejonowego w Ciechanowie (kara łączna 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności), K. F. odbył już karę łączną, biorąc pod uwagę okresy, jakie winny być mu zaliczone na poczet tej kary łącznej. W dacie wydania wyroku łącznego powód korzystał z warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kar, udzielonego mu postanowieniem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 16.07.2008r. w sprawie III WZ 833/08, a zatem nie zachodziła konieczność wydawania rozstrzygnięcia w trybie art. 576 § 2 k.p.k. (o niezwłocznym zwolnieniu powoda). Nie zaliczono mu na poczet kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. w sprawie sygn. II K 389/04 żadnego okresu, gdyż nigdy wcześniej nie odbywał jej. Nadto, wskazano, iż oczywiście błędny i niezrozumiały jest pogląd Sądu Rejonowego wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego

postanowienia, że pozostałe okresy (ponad dokonane zaliczenie), będą mogły być zaliczone na poczet kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie II K 389/04 (postanowienie k.87-88v). Przy czym, postanowieniem z dnia 04.06.2014r. Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie sygn. V Kz 191/14 uchylił postanowienie z dnia 22.04.2014r. w sprawie sygn. II K 178/08 wskazując, iż brak było ku takiemu rozstrzygnięciu podstawy prawnej. Nadto, było ono oczywiście zbyteczne, z uwagi na treść rozstrzygnięcia z dnia 18.04.2014r..

O wyjaśnienie wątpliwości w kwestii takiego zaliczenia zwrócił się w dniu 23 kwietnia 2014r. Dyrektor Aresztu Śledczego w B. do Sądu Rejonowego w Ciechanowie. W konsekwencji Sąd Rejonowy w Ciechanowie postanowieniem z dnia 24.04.2014r. w sprawie sygn. II K 389/04 rozstrzygnął wątpliwości, co do zaliczenia okresu na poczet łącznej kary pozbawienia wolności wobec powoda na mocy pkt. 3 wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20.05.2005r. w sprawie sygn. II K 389/04 w ten sposób, iż na poczet orzeczonej kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności nie zaliczył żadnego okresu odbywania kary pozbawienia wolności w innej sprawie. W uzasadnieniu wskazał m.in., iż karę łączną 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną w pkt. 3 wyroku łącznego w sprawie sygn. II K 389/04 powód zaczął odbywać dopiero po odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia i odbywa ją w okresie od 27.07.2012r. do 27.07.2014r. Nigdy wcześniej nie odbywał powyżej wskazanej kary łącznej, jak również nie odbywał kar jednostkowych objętych tą karą łączną, tj. kar orzeczonych w sprawach sygn. II K 702/01 i II K 393/03. Sąd nie może więc dokonać zaliczenia okresów rzeczywistego pozbawienia wolności przez skazanego w sprawach, które nie zostały objęte pkt. 3 wyroku łącznego o sygn. II K 389/04.

Powód odbył karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Działdowie w okresie od dnia 27.07.2012r. do dnia 26.07.2014r..

W 2010r. w czasie warunkowego przedterminowego zwolnienia powód ubiegał się w Starostwie Powiatowym w M. o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej - usług taksówkarskich. Pismem z dnia 22.09.2010r. Starostwo Powiatowe w M. poinformowało powoda, iż w związku z przedłużającym się terminem złożenia uzupełniającej dokumentacji do wniosku o przyznanie jako osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, wniosek pozostaje bez rozpoznania.

Powód K. F. ma wykształcenie średnie ogólnobudowlane. Utrzymuje się z prac dorywczych. Z tego tytułu osiąga średnie miesięczne dochody w kwocie 200-300zł. Korzysta z pomocy finansowej swoich rodziców.

Sąd Okręgowy wskazał, że powyższy stan faktyczny był niesporny. Strony odmiennie interpretowały skutki prawne poszczególnych wyroków łącznych. Sąd uznał za wiarygodne dokumenty i kserokopie dokumentów zgromadzonych w sprawie. Nie były one kwestionowane przez strony. Sąd dał wiarę zeznaniom, w charakterze pozwanego SP-ZK w D., W. M. na okoliczność odbywanych przez powoda kar i podstaw osadzenia powoda w Zakładzie Karnym. Zeznania te znajdują potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w sprawie w postaci orzeczeń sądowych, zarządzeń, obliczeń kar. Tym samym Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda, co do tego, iż doszło do: naruszenia jego dóbr osobistych, bezprawnego pozbawienia wolności i naruszenia jego godności, wyrządzenia szkody poprzez odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia oraz odmowę kolejności odbywania kar. O czym niżej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powód, domagał się zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci prawa do wolności i godności oraz odszkodowania za utratę spodziewanych dochodów poprzez osadzenie w Zakładzie Karnym w dniu 25.07.2012r. oraz odmowę zaliczenia na poczet odbywanej wówczas kary okresów pozbawienia wolności w innych sprawach.

Zgodnie z art. art. 417 k.c.:

§ 1 k.c. Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

§ 2. Jeżeli wykonywanie zadań z zakresu władzy publicznej zlecono, na podstawie porozumienia, jednostce samorządu terytorialnego albo innej osobie prawnej, solidarną odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ich wykonawca oraz zlecająca je jednostka samorządu terytorialnego albo Skarb Państwa. Natomiast, na mocy art. 417¹ k.c.:

§ 1. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

§ 2. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

§ 3. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez niewydanie orzeczenia lub decyzji, gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

§ 4. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez niewydanie aktu normatywnego, którego obowiązek wydania przewiduje przepis prawa, niezgodność z prawem niewydania tego aktu stwierdza sąd rozpoznający sprawę o naprawienie szkody. W orzecznictwie podkreśla się, że:

Przepisy art. 417 i art. 417¹ k.c. nie mają zastosowania do odpowiedzialności Skarbu Państwa za naruszenie dóbr osobistych w postaci czci, dobrego imienia, godności, gdyż odpowiedzialność za naruszenie tych dóbr osobistych uregulowana jest w sposób odrębny właśnie w art. 23, 24 i 448 k.c. Jedynie szczególny rodzaj dóbr osobistych w postaci zdrowia i wolności może podlegać także ochronie przewidzianej w art. 444 i 445 k.c. Jeżeli szkodę lub krzywdę wynikającą z rozstroju zdrowia wywołało niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, odpowiedzialność Skarbu Państwa opiera się na zasadach art. 417 § 1 lub art. 417¹ § 2 k.c., a zadośćuczynienie przysługuje na podstawie art. 445 § 1 k.c. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30.04.2014r., I ACa 106/14, LEX nr 1489164).

Jeśli bezprawne działanie ma wynikać z prawomocnego orzeczenia sądu to odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych na podstawie art. 24 § 1 k.c. w związku z art. 448 k.c. warunkuje także przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej państwa za bezprawie judykacyjne z art. 417¹ § 2 k.c., a zatem niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia stwierdzona we właściwym postępowaniu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9.01.2014r., I ACa 837/13, LEX nr 1439214);

Pozbawienie wolności jest samoistną podstawą przyznania zadośćuczynienia, które ma stanowić formę rekompensaty za negatywne przeżycia psychiczne wiążące się z samym faktem bezpodstawnego pozbawienia wolności, opisywane jako głęboki dyskomfort psychiczny, poczucie utraty autonomii, uczucia bezradności, osamotnienia, niepokoju o sprawy osobiste. Ta krzywda, niepowiązana z doznaniem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, i od nich niezależna, podlega naprawieniu na podstawie art. 445 § 2 k.c. Jeżeli natomiast ujemne przeżycia związane z faktem pozbawienia wolności wpłynęły na pogorszenie stanu zdrowia fizycznego lub psychicznego, poszkodowanemu przysługiwałoby roszczenie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.11.2015r. w sprawie sygn. IV CSK 792/14, LEX nr 1938686).

Naruszenie dóbr osobistych nie rodzi oczywiście automatycznie odpowiedzialności sprawcy. Sięgnięcie do sankcji cywilnych określonych w art. 24 k.c. wymaga nadto stwierdzenia bezprawności naruszenia, czyli sprzeczności

zachowania sprawcy z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Przepis art. 24 k.c. wprowadził domniemanie bezprawności, a to oznacza przesunięcie na pozwanych ciężaru dowodu wystąpienia okoliczności uchylających bezprawność (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 06.08.2015r. w sprawie sygn. I ACa 1421/14, LEX nr 1796885);

Przy rozpoznawaniu żądania ochrony naruszonych dóbr osobistych w pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie i ocena, czy i jakie dobro osobiste określonej osoby zostało naruszone, a następnie stwierdzenie bezprawności działania sprawcy lub istnienia okoliczności wyłączających bezprawność (art. 24 k.c.). Okolicznością wyłączającą bezprawność jest zaś prawdziwość twierdzeń co do faktów i działanie w uzasadnionym interesie społecznym (wyrok Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 26.06.2015r. w sprawie sygn. V ACa 935/14, LEX nr 1842302).

W sprawie niesporne było iż powód odbywał kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej. Nadto, iż na jego wnioski orzekane były kolejne wyroki łączne. Nie ulegało też wątpliwości, iż podczas odbywania kar wynikających z wyroku łącznego z dnia 20.05.2005r. w sprawie sygn. II K 389/04 oraz kary jednostkowej w sprawie sygn. II K 544/00 (tj. 1 roku pozbawienia wolności, 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 2 lat pozbawienia wolności) powód złożył kolejny wniosek o wydanie wyroku łącznego. Tym samym godził się także z ewentualnymi negatywnymi dla niego skutkami wydania takiego wyroku łącznego. W tym miejscu należy podkreślić, iż wyrok łączny może określać karę niższą niż okres już odbytych i połączonych kar pozbawienia wolności. Wynika to wprost z treści art. 576 § 2 k.p.c., co nie dowodzi faktu bezprawnego pozbawienia wolności w okresie przewyższającym karę łączną. Przepis ten stanowi, w wypadku wymierzenia w wyroku łącznym kary niższej od okresu odbytych i połączonych już kar pozbawienia wolności lub równej temu okresowi, przewodniczący niezwłocznie zarządza, zwolnienie skazanego, jeżeli nie jest on pozbawiony wolności w innej sprawie. Przesyłając zarządzenie do wykonania, załącza się wydany wyrok łączny.

Takiej właśnie sytuacji doświadczył powód. Zanim doszło do rozpoznania jego wniosku powód odbył karę jednostkową 1 roku pozbawienia wolności (na poczet której zaliczono mu okres uprzedniego osadzenia) oraz karę z wyroku łącznego 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Po czym, został warunkowo przedterminowo zwolniony z odbycia kary 2 lat pozbawienia wolności. W chwili, gdy powód przebywał na wolności, doszło do wydania wyroku łącznego z dnia 17.11.2008r., w którym Sąd połączył kary 1 roku pozbawienia wolności oraz 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzekając karę łączną w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy. Nadto, ustalając iż odrębnemu wykonaniu będzie podlegała kara 2 lat pozbawienia wolności. Tym samym zaistniała sytuacja, gdy wyrok łączny 5 lat i 6 miesięcy był orzeczony w wymiarze niższym niż już odbyte przez powoda kary. Nadto, naturalną konsekwencją wydania tego wyroku łącznego była utrata mocy poprzedniego wyroku łącznego oraz dotyczących go postanowień wykonawczych, w tym o warunkowym przedterminowym zwolnieniu od kary 2 lat pozbawienia wolności. W tym miejscu należy podkreślić, iż takie skutki prawne wynikały z samej istoty wyroku łącznego. Ten zaś był wydany na wniosek powoda. Dlatego, w ocenie Sądu, powód nie może skutecznie twierdzić, iż utrata mocy postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu i wprowadzenie wobec niego kary 2 lat pozbawienia wolności było bezprawnym działaniem.

W konsekwencji wydania nowego wyroku łącznego Sąd musiał ponownie dokonać zaliczeń na poczet tej kary okresów pozbawienia wolności. Zostało to dokonane zgodnie z zasadami wynikającymi z prawa karnego. Wprawdzie po wydaniu wyroku łącznego i dokonaniu odpowiednich zaliczeń okazało się, że powód odbył dwie kary w wymiarze przewyższającym wymiar kary łącznej (co dotyczy okresu od dnia 25.08.2007r. do dnia 18.07.2008r., ale nie było to działaniem bezprawnym, a konsekwencją ubiegania się o powoda o wydanie wyroku łącznego dopiero w sytuacji odbycia znacznej części dwóch pierwszych kar jednostkowych. Nie doszło więc do bezprawnego pozbawienia wolności powoda. Jako takie nie może być bowiem traktowane wykonanie prawomocnych kar wynikających z wyroków wydanych w sprawach sygn. II K 544/00 (1 roku pozbawienia wolności) i sygn. II K 389/04 (kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności). Nawet jeśli później wydany wyrok łączny z dnia 17.11.2008r. w sprawie sygn. II K 178/08 ustalił ich nowy wymiar na okres 5 lat i 6 miesięcy. Karę tę powód już odbył, co zostało prawidłowo ustalone przez Sąd. Na jej poczet Sąd zasadnie zaliczył okresy osadzenia powoda.

Jak już wskazano, konsekwencją wydania nowego wyroku łącznego, której zapewne powód nie przewidział, była konieczność odwołania wobec niego warunkowego przedterminowego zwolnienia i wprowadzenie do wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności w sprawie sygn. II K 389/04. W orzecznictwie podkreśla się, iż postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z odbycia reszty kar jednostkowych z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego, właśnie z tego powodu, traci przymiot wykonalności. Natomiast dyrektywa zawarta w art. 576 § 1 k.p.k., odnosząca się bezpośrednio do wyroków podlegających połączeniu w wyroku łącznym, a pośrednio również do orzeczenia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z odbycia reszty kar jednostkowych wymierzonych tymi wyrokami, nie działa *ex lege*, a określa podstawę prawną do podejmowania odpowiednich decyzji wykonawczych, również w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty podlegającej obecnie wykonaniu kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 08.06.2005r. w sprawie sygn. II AKz w 273/05, OSA 2007/6/31).

Nadto, osadzenie powoda w okresie dnia 25.08.2007r. do dnia 18.07.2008r. nie dotyczyło kary 2 lat pozbawienia wolności. Nie było więc podstaw do zaliczenia tego czasu na jej poczet. Jak też i innych okresów pozbawienia wolności w innych sprawach. Błędne informacje przekazywane w tej mierze powodowi przez Sąd Rejonowy, czy administrację Zakładu Karnego, nie mogły być podstawą wydania korzystnych dla powoda rozstrzygnięć przez Sąd Penitencjarny. Podobnie jak informacje o możliwości dokonania zmiany kolejności wykonania kar. O czym powód był informowany w kolejnych orzeczeniach wydawanych na skutek jego zażaleń.

Tym samym działania Skarbu Państwa nie nosiły cech bezprawności. Pozbawienie wolności powoda nie naruszało jego dóbr osobistych w postaci wolności, czy godności osobistej.

Należy też podkreślić, iż w niniejszej sprawie nie wydano we właściwych postępowaniach prejudykatów, które stwierdzałyby niezgodność z prawem kwestionowanych przez powoda orzeczeń sądowych - dotyczących wprowadzenia do wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności w dniu 27.07.2014r. na skutek odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia. Nadto, odmawiających zaliczenia na poczet tej kary okresów pozbawienia wolności w innej sprawie, czy dokonania zmiany kolejności kar.

Wprawdzie złożona przez powoda skarga na przewlekłość postępowania (sygn. akt V S 24/13) okazała się zasadna, co do faktu niewyprowadzenia do wykonania wyroku łącznego z dnia 17.11.2008r. w sprawie sygn. II K 178/08; w okresie od dnia 2 stycznia 2009r. do dnia 25 stycznia 2014r. Z tego tytułu zasądzono na rzecz powoda od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Mławie sumę pieniężną w wysokości S.OO0zł. Tym niemniej Sąd ustalił, iż powód z tego tytułu nie odniósł żadnej szkody bowiem zarządzono wobec niego jedynie wykonanie reszty kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 20 maja 2005r. sygn. II K 389/04. Nie odwołano zatem warunkowego zwolnienia z kar objętych wyrokiem łącznym w sprawie sygn. II K 178/08 i reszty tych kar powód nie odbywał (postanowienie k. 20-21 v). W konsekwencji w tym postępowaniu nie ustalono, by powód w sposób bezprawny był pozbawiony wolności na skutek działań Skarbu Państwa.

Sąd nie dostrzegł również bezprawności w zakresie innych działań pozwanych, skutkujących odbywaniem przez powoda kary pozbawienia wolności m.in. w okresie od dnia 25.08.2007r. do dnia 18.07.2008r. Należy podkreślić, iż powód domagając się odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa nie przedstawił żadnych okoliczności uzasadniających przyjęcie: bezprawności działania lub zaniechania sprawcy przy wykonywaniu władzy publicznej, szkody oraz normalnego związku przyczynowego między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą.

Wobec braku podstawowej przesłanki koniecznej do uznania, iż doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci bezprawności działań pozwanych; powództwo o zadośćuczynienie i odszkodowanie należało oddalić w całości; na mocy

art. 23 .k.c., art. 24 k.c., art. 445 § 2 k.c., art. 417¹ § 2 k.c.

Skoro, co do zasady, nie zachodziła odpowiedzialność Skarbu Państwa; dlatego bez znaczenia dla rozstrzygnięcia było to: czy doszło do naruszenia dóbr osobistych wskazanych przez powoda, czy doznał z tego powodu krzywdy lub szkody majątkowej oraz czy zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy podnoszonymi okolicznościami, a wydanymi orzeczeniami.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 102 k.p.c., nie obciążając nimi powoda, z uwagi na jego sytuację materialną, niskie dochody. Nadto, mając na uwadze fakt, iż roszczenia powoda mogły mieć swoje źródło w nieprawidłowych informacjach udzielanych powodowi przez pozwanych (co do odbycia kary w wyższym wymiarze niż wynikającej z nowego wyroku łącznego, możliwości zaliczenia części okresu pozbawienia wolności na poczet ostatniej odbywanej kary, czy możliwej zamianie kolejności wykonywania kar).

Apelację od powyższego wyroku złożył powód w zakresie oddalającym powództwo o zadośćuczynienie i odszkodowanie (pkt 1.), zarzucając temu wyrokowi błędną wykładnię i niezastosowanie art. 417² k.c. poprzez uznanie, iż w działaniu pozwanych brak jest cech bezprawności, a w konsekwencji do stwierdzenia, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w myśl art. 23 oraz art. 24 § 1 i 2 k.c.. Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie i uwzględnienie żądania pozwu oraz zasądzenie od pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie go Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Apelacyjny po przeanalizowaniu zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjął za własne. Nadto w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji, stosując właściwe przepisy prawa materialnego, wywiódł w oparciu o stan faktyczny sprawy prawidłowe wnioski jurystyczne.

Apelacji powoda sprowadza się do zarzutu naruszenie art. 417² k.c. poprzez niezastosowanie, a w konsekwencji także naruszenia art. 23 oraz art. 24 § 1 i 2 k.c..

Sąd Okręgowy jako przyczynę oddalenia powództwa wskazał niewykazanie spełnienia przesłanek z art. 23 k.c., art. 24 k.c., art. 445 § 2 k.c. oraz art. 417¹ § 2 k.c., które przyjął za podstawy prawne roszczeń powoda. Odniósł się przy tym do tych przepisów, w których treści można by upatrywać podstaw powództwa sformułowanego w pozwie. Należy podkreślić, że Sąd I instancji szczegółowo przeanalizował i wyjaśnił powody, dla których wyżej wymienione przepisy uznał za mające zastosowanie w niniejszej sprawie.

Sąd Apelacyjny podzielił argumentację Sądu Okręgowego, że przeprowadzone postępowanie wykazało brak przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdził bowiem bezprawności jakichkolwiek działań lub zaniechań strony pozwanej. Ponadto Sąd Okręgowy w Płocku słusznie dodatkowo uznał, że powód nie wykazał także faktu istnienia szkody oraz normalnego związku przyczynowego między rzekomo bezprawnym zachowaniem strony pozwanej a szkodą.

Przechodząc do zarzutu apelacji, należy stwierdzić, że stanowisko powoda jakoby w niniejszej sprawie powinien znaleźć zastosowanie art. 417² k.c. jest zupełnie bezpodstawne. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza

niezdolność poszkodowanego do pracy lub je jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

W orzecznictwie podkreśla się, że szkoda na osobie, w rozumieniu tego przepisu, powstaje wskutek naruszenia dóbr osobistych poszkodowanego, a w szczególności uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Przy czym dla zasądzenia odszkodowania na tej podstawie musi zostać zachowana tego rodzaju łączność przyczynowo-skutkowa pomiędzy zdarzeniem powodującym szkodę a szkodą, że bez określonego działania funkcjonariusza (choćby w pełni prawidłowego) nie doszłoby do powstania szkody w postaci uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2014 roku, sygn. akt I ACa 1059/13, Lex nr 1437959). W art. 417² k.c. wprowadzona została podstawa prawna dla przyznania osobie fizycznej odszkodowania oraz zadośćuczynienia, ale tylko tytułem naprawienia szkody na osobie, która została wywołana zgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej przez różnego rodzaju organy państwa. Taka możliwość nie została natomiast przewidziana jako sposób naprawienia szkody majątkowej, obejmującej straty, jak również utracone korzyści, stosownie do art. 361 § 2 k.c.

(por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 lutego 2014 roku, sygn. akt I ACa 1618/13, Lex nr 1455663).

Ponadto wskazać należy, że celem omawianej regulacji prawnej jest zapewnienie poszkodowanym kompensaty szczególnie dotkliwych uszczerbków spowodowany, władczą działalnością jednostek państwa i samorządu terytorialnego, jeżeli przemawiają za tym normy etyczne, a wobec zgodnego z prawem zachowania sprawcy usunięcie tych następstw nie jest możliwe na podstawie przepisów ogólnych. Odpowiedzialność na zasadzie słuszności aktualizuje się zatem wówczas, gdy przy braku podstaw do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego na zasadach ogólnych, istnieją ważne względy przemawiające za kompensacją szkody. Dodać jeszcze że art.417² k.c., jako przepis tworzący podstawa dla odpowiedzialności za szkody wyrządzone zgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej, ma charakter szczególny, co wyklucza jego rozszerzającą wykładnię (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 maja 2014r., sygn. akt I ACa 1411/13, Lex nr 1500842).

Powyższe uwagi prowadzi do wniosku, że, wbrew stanowisku apelującego, przepis art. 417² k.c. nie mógł mieć zostawania w niniejszej sprawie, bowiem powód w ogóle nie powoływał się na fakt istnienia szkody na osobie, rozumianej w sposób przedstawiony powyżej.

Powód poprzez oparcie swojego powództwa na zarzucie bezprawności działań pozwanego oraz wskazanie jako szkody okoliczności niemieszczących się w pojęciu szkody na osobie, nie mógł uzyskać ochrony prawnej stosownie do treści art. 417² k.c..

Uwzględniając powyżej przedstawione rozważania, Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art.102 k.p.c., uznając, że jeśli chodzi o postępowanie apelacyjne wywołane apelacją powoda, to zaistniał wypadek szczególnie uzasadniony, uprawniający sąd do nieobciążania powoda kosztami postępowania apelacyjnego. W ocenie Sądu Apelacyjnego, po stronie powoda mogło wystąpić subiektywne przekonanie o zasadności apelacji, zważywszy na samodzielne występowanie przez powoda przed Sądem I instancji oraz skomplikowany charakter sprawy z uwagi w szczególności na jej prawny aspekt.

Wysokość wynagrodzenia przyznanego pełnomocnikowi z urzędu powoda w postępowaniu apelacyjnym ustalono na podstawie §8 pkt 7) w zw. z § 4 ust.1 i ust.3 w zw. z §16 ust.1 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015r.poz 1801), mając na względzie, że pełnomocnik z urzędu został ustanowiony na etapie postępowania apelacyjnego.